

Lieta C-35/21**Lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu kopsavilkums saskaņā ar
Tiesas Reglamenta 98. panta 1. punktu****Iesniegšanas datums:**

2021. gada 19. janvāris

Iesniedzējtiesa:

Varhoven kasatsionen sad (Bulgārija)

Datums, kurā pieņemts iesniedzējtiesas nolēmums:

2020. gada 29. decembris

Kasācijas sūdzības iesniedzēja:

“Konservinvest” OOD

Atbildētāja kasācijas tiesvedībā:

“Bulkons Parvomay” OOD

Pamatlietas priekšmets

Lieta par jautājumu, vai ir pieļaujams, ka lauksaimniecības vai pārtikas produkta ģeogrāfiskās izcelsmes norāde tiek reģistrēta tikai saskaņā ar dalībvalsts tiesību aktiem un bauda tikai valsts civiltiesisko aizsardzību, lai gan Regulā Nr. 1151/2012 ir paredzēts aizsardzības mehānisms Savienības līmenī.

Lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu priekšmets un juridiskais pamats

Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1151/2012 (2012. gada 21. novembris) par lauksaimniecības produktu un pārtikas produktu kvalitātes shēmām interpretācija, pamatojoties uz LESD 267. panta pirmās daļas b) punktu un trešo daļu.

Prejudiciālais jautājums

Vai atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1151/2012 (2012. gada 21. novembris) par lauksaimniecības produktu un pārtikas produktu

kvalitātes shēmām 9. pantam līdzās šajā tiesību normā reglamentētajiem pagaidu aizsardzības gadījumiem var pastāvēt valsts sistēma saistībā ar tādu lauksaimniecības un pārtikas produktu ģeogrāfiskās izcelsmes norāžu reģistrāciju un aizsardzību, kuras ietilpst šīs regulas piemērošanas jomā, un vai šī tiesību norma dod dalībvalstīm tiesības piemērot citas paralēli spēkā esošas tiesību normas valsts līmenī (līdzīgi paralēlajai preču zīmju sistēmai), izšķirot juridiskus strīdus par tiesību uz šādu ģeogrāfiskās izcelsmes norādi pārkāpumiem starp tādiem vietējiem tirgotājiem, kas ražo un izplata Regulas Nr. 1151/2012 piemērošanās jomā ietilpstošus lauksaimniecības un pārtikas produktus dalībvalstī, kurā ģeogrāfiskās izcelsmes norāde ir tikusi reģistrēta?

Atbilstošās Savienības tiesību normas

Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1151/2012 (2012. gada 21. novembris) par lauksaimniecības produktu un pārtikas produktu kvalitātes shēmām (OV L 343, 2012. gada 14. decembris, 1. lpp.; turpmāk tekstā – “Regula Nr. 1151/2012”), 2., 5. un 9. pants

Atbilstošā judikatūra

Tiesas 2009. gada 8. septembra spriedums *Budějovický Budvar* (C-478/07, ECLI:EU:C:2009:521, 114.–117. punkts)

Tiesas 2000. gada 7. novembra spriedums *Warsteiner Brauerei* (C-312/98, ECLI:EU:C:2000:599, 50. punkts)

Tiesas 1997. gada 7. maija spriedums *Jacques Pistre u.c.* (apvienotās lietas C-321/94, C-322/94, C-323/94, C-324/94, ECLI:EU:C:1997:229, rezolutīvās daļas 1) punkts)

Atbilstošās valsts tiesību normas

Zakon za markite i geografskite oznachenia (Likums par preču zīmēm un ģeogrāfiskās izcelsmes nosaukumiem, publicēts DV Nr. 81, 1999. gada 14. septembris, atcelts; turpmāk tekstā – “ZMGO (atcelts)”, 51., 53., 57.a un 76. pants

Prehodni i zaklyuchitelni razporedbi kam Zakona za izmenenie i dopalnenie na zakona za markite i geografskite oznachenia (Likuma par grozījumiem un papildinājumiem Likumā par preču zīmēm un ģeogrāfiskās izcelsmes nosaukumiem pārejas un nobeiguma noteikumi, publicēts DV Nr. 61, 2018. gads; turpmāk tekstā – “PZR ZID ZMGO”), 8. pants

Zakon za prilagane na Obshtata organizatsia na pazarite na zemedelski produkti na Evropeiskia sayuz (Likums par Eiropas Savienības lauksaimniecības produktu

tirgu kopīgas organizācijas īstenošanu, publicēts DV Nr. 96, 2006. gada 28. novembris; turpmāk tekstā – “ZPOOPZPES”), 1., 24. un 25. pants

Īss pamatlietas faktisko apstākļu un tiesvedības izklāsts

- 1 Ar Bulgārijas Republikas Patentu biroja direktora 2013. gada 3. jūlija lēmumu “Bulkons Parvomag” AD atbilstoši ZMGO (atcelts) tika reģistrēta kā ģeogrāfiskās izcelsmes nosaukuma, proti, ģeogrāfiskās izcelsmes norādes “Lyutenitsa Parvomag”, izmantotāja attiecībā uz precī “Lyutenitsa”. “Bulkons Parvomag” OOD atbilstoši valsts Patentu biroja izsniegtam apliecinājumam par reģistrētas ģeogrāfiskās izcelsmes norādes reģistrētajiem izmantotājiem ir vienīgā šīs ģeogrāfiskās izcelsmes norādes reģistrētā izmantotāja.
- 2 “Konservinvest” OOD ir likusi reģistrēt pati savas preču zīmes, proti, kombinētās preču zīmes “K Konservinvest Parvomayska lyutenitsa” (reģistrēta valsts Patentu birojā 1999. gada 12. februārī attiecībā uz klasi 29 – *Lyutenitsa*) un “Parvomayska lyutenitsa Rachenitsa” (pieteikta 2003. gada 15. maijā un reģistrēta 2005. gada 3. maijā). Abās preču zīmēs daļas “*parvomayska lyutenitsa*, visi maza izmēra drukātie uzraksti” nav aizsargātas.
- 3 Pēc “Konservinvest” OOD iebilduma tika uzsākts administratīvais process, lai atzītu par spēkā neesošu (2013. gada 3. jūlija) lēmumu par ģeogrāfiskās izcelsmes norādes “Lyutenitsa Parvomag” reģistrāciju. Iebilduma cēlēja izklāstīja, ka Bulgārijas Patentu biroja direktora kompetencē neietilpst tāda lauksaimniecības vai pārtikas produkta ģeogrāfiskās izcelsmes norādes reģistrācija, kas ietilpst Regulas Nr. 1151/2012 piemērošanas jomā. Saskaņā ar šo regulu šo lauksaimniecības produktu ģeogrāfiskās izcelsmes norādes reģistrācija esot pieļaujama tikai Eiropas Savienības līmenī saskaņā ar regulā paredzēto procedūru un nevis saskaņā ar valsts likumu.
- 4 Šajā procedūrā Patentu birojs un “Bulkons Parvomag” OOD iebilda pret lūgumu, norādot, ka lēmums par ģeogrāfiskās izcelsmes norādes “Lyutenitsa Parvomag” reģistrāciju ir spēkā esošs administratīvais akts un ka Bulgārijas Patentu birojā ir tiesības reģistrēt lauksaimniecības vai pārtikas produkta ģeogrāfiskās izcelsmes norādi saskaņā ar valsts tiesisko regulējumu.
- 5 Ar 2017. gada 12. jūlija spriedumu *Varhoven administrativen sad* (Augstākā administratīvā tiesa, Bulgārija) noraidīja “Konservinvest” OOD lūgumu par lēmuma par pieteikuma iesniedzējas ģeogrāfiskās izcelsmes norādes reģistrāciju atzīšanu par spēkā neesošu ar argumentāciju, ka tieši Patentu biroja direktora kompetencē ietilpst ģeogrāfiskās izcelsmes nosaukuma reģistrācija valsts līmenī. Regula Nr. 1151/2012 lietā neesot piemērojama, jo pušu mērķis nav tajā nodrošinātā aizsardzība.
- 6 Pēc tam “Bulkons Parvomag” OOD cēla prasības *Sofiyski gradski sad* (Sofijas pilsētas tiesa, Bulgārija) pret “Konservinvest” OOD, ar kurām tā lūdz tiesu lemt par attiecīgās ģeogrāfiskās izcelsmes norādes civiltiesisko aizsardzību saskaņā ar

valsts tiesību sistēmu. It īpaši “Bulkons Parvomag” *OOD* lūdza: (i) konstatēt, ka atbildētāja ir pārkāpusi prasītājas tiesības uz reģistrēto ģeogrāfiskās izcelsmes norādi “Lyutenitsa Parvomag”, komerciāli izmantojot simbolus “Parvomayska Lyutenitsa”, “Domashna edrosmlyana” un “Parvomayska lyutenitsa Rachenitsa”, lai apzīmētu izstrādājumu “Lyutenitsa”, kas ir identisks ar izstrādājumu, attiecībā uz kuru ir reģistrēta ģeogrāfiskās izcelsmes norāde; (ii) piespriest atbildētājam izbeigt pārkāpumu; (iii) piespriest preces, kas ir pārkāpuma priekšmets, konfiskāciju un iznīcināšanu, nosakot atbildētājam segt ar to saistītos izdevumus; (iv) atzīt prasītājas tiesības uz kompensāciju par ciestajiem materiālajiem zaudējumiem un negūto peļņu par laikposmu no 2013. gada 1. novembra līdz 2014. gada 30. septembrim; (v) darīt zināmu uz atbildētājas rēķina sprieduma rezolutīvo daļu divos dienas laikrakstos un raidlaidā televīzijas kanālā, kas tiek pārraidīts visā valstī.

- 7 Pirmās instances tiesa prasības noraidīja. Apelācijas instance (*Sofiyski apelativen sad*, Sofijas apelācijas tiesa) tās spriedumu 2019. gada 28. februārī atcēla, pilnā apmērā apmierinot prasījumus.
- 8 “Konservinvest” *OOD* apelācijas tiesas spriedumu pārsūdzēja *Varhoven kasatsionen sad* (Augstākā kasācijas tiesa, Bulgārija, turpmāk tekstā – “VKS”), norādot uz tā nepieļaujamību. Ar 2020. gada 14. aprīļa spriedumu VKS atzina par pieņemamu kasācijas sūdzību par apelācijas tiesas sprieduma pieņemamības pārbaudi. Turklāt VKS uzskata par pamatotu kasācijas sūdzībā ietverto lūgumu vērsties Eiropas Savienības Tiesā prejudiciālā nolēmuma saņemšanai par Regulas Nr. 1151/2012 interpretāciju un uzdod jau minēto prejudiciālo jautājumu. VKS ieskatā atbildei uz uzdoto prejudiciālo jautājumu ir nozīme lēmuma pieņemšanā par prasību pieņemamību.

Pamatlietas pušu galvenie argumenti

- 9 Pirmās instances tiesvedībā *Sofiyski gradski sad* prasītāja “Bulkons Parvomag” *OOD* norādīja, ka tā ir vienīgā uz tās vārda reģistrētās ģeogrāfiskās izcelsmes nosaukuma, ģeogrāfiskās izcelsmes norādes “Lyutenitsa Parvomag”, izmantotāja. Tā kā atbildētāja neesot reģistrēta kā šīs ģeogrāfiskās izcelsmes norādes izmantotāja, tā esot pārkāpusi *ZMGO* (atcelts) tiesību normas, apzīmējot tās ražotos produktus (“Parvomayska lyutenitsa”, “Domashna edrosmlyana”, “Parvomayska lyutenitsa” un “Parvomayska lyutenitsa Rachenitsa”) kā “Parvomayska lyutenitsa”. Atbildētāja izmantojot uz prasītājas vārda reģistrēto ģeogrāfiskās izcelsmes norādi prettiesiski un tādējādi maldinot patērētājus par patieso preces izcelsmi. Prasības esot pieņemamas un pamatotas, jo *ZMGO* (atcelts), Regula Nr. 1151/2012 un *ZPOOPZPES* reglamentē atšķirīgas situācijas, kas nedz viena otro izslēdz, nedz savstarpēji konkurē, un tāpēc šie tiesību akti nodrošinot dažādu tiesību paralēlu aizsardzību.
- 10 Atbildētāja “Konservinvest” *OOD* iebilst pret prasībām ar pamatojumu, ka tā nav izdarījusi pārkāpumu, jo tā ir izmantojusi savas tiesības marķēt savu produkciju ar

uz tās vārda reģistrētajām preču zīmēm. Turklāt ģeogrāfiskās izcelsmes norāde nevarot tikt aizsargāta saskaņā ar procedūru un kārtību, uz kuru norāda prasītāja, jo Regulas Nr. 1151/2012 14. pantu, ņemot vērā agrāko tās preču zīmju reģistrāciju, ir jāpieņem tieši. Atbildētāja iebilst, ka ģeogrāfiskās izcelsmes norāde ir tikusi reģistrēta, neievērojot likuma prasības, jo lauksaimniecības un pārtikas produktu, kas esot *Lyutenitsa*, reģistrācijai Regula Nr. 1151/2012, atbilstoši kurai esot izslēgts valsts tiesiskais regulējums par šo preču ģeogrāfiskās izcelsmes norāžu reģistrāciju un attiecīgi aizsardzību, ir jāpieņem tieši.

- 11 *Sofiyski gradski sad* prasības noraidīja kā nepamatotas. Pirmās instances tiesa nolēma, ka *ZMGO* ir ietverts vispārīgs regulējums par ģeogrāfiskās izcelsmes nosaukumiem. Tiesas ieskatā šajā lietā runa ir par īpašu izstrādājumu (*Lyutenitsa*), kuram Regula Nr. 1151/2012 ir jāpieņem tieši. Saskaņā ar regulu lauksaimniecības un pārtikas produktu (ieskaitot *Lyutenitsa*) ģeogrāfiskās izcelsmes nosaukumu reģistrācijai ir jānotiek Eiropas Komisijā, tiesiskā aizsardzība dalībvalstīs (tostarp Bulgārijas Republikā) tiek nodrošināta ar aizsargātiem ģeogrāfiskās izcelsmes nosaukumiem tikai pēc reģistrācijas Eiropas Lauksaimniecības un pārtikas produktu reģistrā. Šo reģistrāciju pēc iestādes iniciatīvas pārņemot Bulgārijas Republikas Patentu birojs. Pirmās instances tiesa norādīja, ka atbilstoši *ZPOOPZPES* 24. panta 1. punktam lauksaimniecības un pārtikas produktu tiesiskā aizsardzība tiek nodrošināta Regulas Nr. 1151/2012 piemērošanas jomā, veicot reģistrāciju garantētās tradicionālās specialitātes Eiropas Reģistrā. Papildus tam atbilstoši šī likuma 25. panta 1. punkta 1) apakšpunktam ir aizliegts izmantot tādu simbolu, nosaukumu vai vārdu kā lauksaimniecības vai pārtikas produkta ģeogrāfiskās izcelsmes norādi, kas nav reģistrēts Eiropas Reģistrā. Prasības tika noraidītas, jo nebija konstatējamas materiālas tiesības celt prasību, ņemot vērā nelikumīgu ģeogrāfiskās izcelsmes norādes reģistrāciju.
- 12 *Sofiyski apelativen sad* atcēla *Sofiyski gradski* spriedumu un apmierināja prasījumus. Šajā nolūkā apelācijas tiesa nolēma, ka prasības ir pieņemamas. Principā tika pieņemts, ka prasītājas ģeogrāfiskās izcelsmes norāde ir tikusi reģistrēta likumīgi un ka *ZMGO* (atcelts) (75.–77. pants) ir reglamentēta saskaņā ar valsts procedūru reģistrēto ģeogrāfiskās izcelsmes nosaukumu civiltiesiskā aizsardzība, un turklāt netika pausts atbalsts pirmās instances tiesas izteiktajam vērtējumam, ka Regula Nr. 1151/2012 izslēdz valsts aizsardzību. Prasības tika atzītas par pamatotām, jo atbildēja neesot tikusi reģistrēta Bulgārijas Republikas Patentu birojā kā ģeogrāfiskās izcelsmes norādes izmantotāja, lai gan tas procesuāli esot bijis iespējams; attiecīgi esot konstatējams prasītājas tiesību uz reģistrēto ģeogrāfiskās izcelsmes norādi pārkāpums. Netika pausts atbalsts viedoklim, ka ar Regulu Nr. 1151/2012 ir izslēgta valsts aizsardzība. Tiesa piekrita viedoklim, ka prasības ir pieņemamas un pamatotas, jo *ZMGO* (atcelts), Regula Nr. 1151/2012 un *ZPOOPZPES* reglamentējot atšķirīgas situācijas, kas nedz viena otro izslēdz, nedz savstarpēji konkurē, un tāpēc šie tiesību akti nodrošinot dažādu tiesību paralēlu aizsardzību.

- 13 Ar kasācijas sūdzību tās iesniedzēja (“Konservinvest” OOD) norāda uz prasību nepieņemamību, kas izrietot no *PZR ZID ZMGO* (DV Nr. 61/2018) 8. panta. Saskaņā ar šo tiesību normu tiesību uz reģistrētiem tādu lauksaimniecības vai pārtikas produktu ģeogrāfiskās izcelsmes nosaukumiem, kas ietilpst Regulas Nr. 1151/2012 piemērošanas jomā, īpašnieki nevarot celt prasības par pārkāpumiem, kas ir tikuši izdarīti pirms likuma spēkā stāšanās, un netiekot uzsākti administratīvi procesi ar krimināltiesisku raksturu par tiesību uz reģistrētiem tādu lauksaimniecības un pārtikas produktu ģeogrāfiskās izcelsmes nosaukumiem, kas ietilpst Regulas (ES) Nr. 1151/2012 piemērošanas jomā, pārkāpumiem, kas ir tikuši izdarīti pirms likuma spēkā stāšanās.
- 14 Principā kasācijas sūdzības iesniedzēja izklāsta, ka prasības, pamatojoties uz Regulas (ES) Nr. 1151/2012, kas izslēdz tikai saskaņā ar valsts procedūru reģistrētas ģeogrāfiskās izcelsmes norādes valsts aizsardzību, tiešu piemērošanu, neesot arī pamatotas.
- 15 Strīds starp pusēm būtībā ir tikai par jautājumu, vai ģeogrāfiskās izcelsmes norāde “Lyutenitsa Parvomay”, kura Regulas Nr. 1151/2012 spēkā esamības laikā tika reģistrēta tikai saskaņā ar valsts *ZMGO* (atcelts) Bulgārijas Republikas Patentu birojā, var baudīt Bulgārijas tiesību sistēmā nodrošināto civiltiesisko aizsardzību, ja attiecīgais pārkāpums ir izdarīts Bulgārijas Republikas teritorijā un pārkāpuma izdarītājs ir saskaņā ar Bulgārijas tiesībām reģistrēts tirgotājs. Citiem vārdiem, ir jāvērtē, vai ir pieļaujams, ka lauksaimniecības vai pārtikas produkta (kā *Lyutenitsa*) ģeogrāfiskās izcelsmes norāde ir tikusi reģistrēta tikai konkrētā dalībvalstī saskaņā ar tās valsts tiesību aktiem un tiek aizsargāta tikai saskaņā ar valsts tiesību sistēmu un nevis saskaņā ar Savienības līmenī paredzēto Regulā Nr. 1151/2012 ietvertu aizsardzības tiesisko regulējumu.

Īss lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu motīvu izklāsts

- 16 Pirmkārt, VKS atgādina, ka saskaņā ar Bulgārijas valsts tiesību sistēmu tostarp lauksaimniecības un pārtikas produktu ģeogrāfiskās izcelsmes nosaukums, konkrēti, ģeogrāfiskās izcelsmes norāde, bauda valsts aizsardzību, ja tā kompetentajā iestādē ir tikusi reģistrēta pienācīgā kārtā; tāpēc ir iespējama tiesas iejaukšanās, lai novērstu cita tiesību subjekta īstenotu neatļautu izmantošanu neatkarīgi no viņa valstspiederības. Šādi, pirmkārt, patērētājiem tiek nodrošināta augsta kvalitāte un darītas zināmas produkta īpašības un, otrkārt, radīts šķērslis šīs kvalitātes pasliktināšanai, kas varētu notikt, ja šo pašu produktu saskaņā ar šo procedūru ražotu neregistrēti ražotāji.
- 17 Otrkārt, VKS norāda, ka jautājums par tiesisko aizsardzību saistībā ar lauksaimniecības un pārtika produktu ģeogrāfiskās izcelsmes nosaukumiem Kopienas līmenī kopš pirmā Kopienas tiesību akta, Padomes Regulas (EEK) Nr. 2081/92 (1992. gada 14. jūlijs), līdz šobrīd spēkā esošajai Regulai (ES) Nr. 1151/2012, ar kuru tiek atcelta un aizstāta Regula (EK) Nr. 509/2006 un Regula (EK) Nr. 510/2006, ir attīstījies. Šobrīd spēkā esošais tiesību akts

atspoguļo jaunu izpratni par vienota aizsardzības mehānisma radīšanu, reģistrējot ģeogrāfiskās izcelsmes norādes Savienības līmenī.

- 18 Šīs normatīvās bāzes attīstība saistībā ar lauksaimniecības un pārtikas produktu, kuru kvalitāte un vienreizīgums tiek sasaistīts ar konkrētām Eiropas teritorijām, ģeogrāfiskās izcelsmes norāžu reglamentāciju (it īpaši ņemot vērā Regulas Nr. 1151/2012 9. pantu, lasot to kopā ar regulas 15. un 24. apsvērumu) liecina par to, ka ir izslēgta šo produktu reģistrācija un aizsardzība valsts līmenī.
- 19 VKS ieskatā iespēja reģistrēt Regulas Nr. 1151/2012 piemērošanas jomā ietilpstošos lauksaimniecības un pārtikas produktus tikai valsts līmenī, neņemot vērā šo regulā reglamentētā jautājuma attīstības tendenci, nav *expressis verbis* izslēgta. Arī konkrētas aizsardzības iespēja dalībvalsts teritorijā nav *expressis verbis* izslēgta, ja runa ir par strīdu starp vienu un tā paša lauksaimniecības produkta vietējiem ražotājiem saistībā ar tikai valsts līmenī reģistrētu ģeogrāfiskās izcelsmes norādi un norādītie pārkāpumi ir tikuši izdarīti tikai šajā dalībvalstī.
- 20 Iesniedzējtiesa norāda, ka, no vienas puses, nav konstatējams tiešs Savienības tiesību regulējums par lauksaimniecības un pārtikas produktu ģeogrāfiskās izcelsmes norādes paralēlas reģistrācijas un no tās izrietošas aizsardzības tikai reģistrācijas dalībvalsts teritorijā pieļaujamību. Argumentu, kas apstiprina šo secinājumu, VKS saskata apstākļi, ka Regulas Nr. 1151/2012 9. pantā nav *expressis verbis* izslēgta regulas piemērošanas jomā ietilpstošo lauksaimniecības un pārtikas produktu ģeogrāfiskās izcelsmes norāžu reģistrācija un aizsardzība valsts līmenī. No otras puses, šī tiesību norma, interpretējot to kopsakarā ar regulas 15. un 24. apsvērumu, liek secināt, ka valsts tiesiskais regulējums par aizsardzību valsts līmenī ārpus attiecīgajā tiesību normā paredzētajiem pagaidu aizsardzības gadījumiem nav pieļaujams.
- 21 Ņemot vērā minēto, VKS ieskatā ir mērķtiecīgi jāinterpretē Regulas Nr. 1151/2012 9. pants, vērtējot, vai regulā ietvertais aizsardzības mehānisms izslēdz valsts aizsardzības iespēju atbilstoši ZMGO gadījumos, kad tās piemērošanas jomā ietilpstošo lauksaimniecības un pārtikas produktu ģeogrāfiskās izcelsmes norādes ir reģistrētas tikai Bulgārijas Republikas teritorijā saskaņā ar ZMGO paredzēto procedūru un aizsardzība tiek pieprasīta pret tās pašas dalībvalsts piederīgā tiesību pārkāpēju, kas izmanto vārdu, kas līdzinās reģistrētajai ģeogrāfiskās izcelsmes norādei.